

1400
1400

1400

(1)

Ordspråk

Uppslagsskrift av fröken Elna Hudesson, Algotshäcka, Färgelanda, Ljungbyhs.
Hallands län - Januari 1918. Ljungbyhs s:m, Färshult

En kan lala danning ~~ta~~ en inre för lena hus.
Ingen å så döli, som när han ska geffa sig; ingen så bra som när han ska dö.
Här en dölia granna får en skrappa själv. (Skrappa = skydda)
Mörkars gärning är dags med skam.

Kolla (kon) fick inga horn.

Den, som spottar i koh, får själv åla oppan. LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
Tjyvur läuvar nögot, men branden ingot.

Den, som har brå jäm i eldvar, bränder ett.

Alla ser hur väl då å gjord man ingen hur förd då gått.

Själgjord å välgjord, om då oldig så illa.

Då vite alla bantur, som slår i fängen. (ansändes om någon som lämnats få myckes fängar, men ej lyckats.)

1. Rutter å snart revet.

2. Då inre var da, mor dansar bre.

3. Vem ska vara i gryda uda sleva.

4. De närske (närmaste) å de värste.

5. Finnsel hjälperum, finnsel husrum.

6. Den osande kommor lika förd som den rasaude.

7. Barnonge å hösnatta han en alri lida på.

8. Den, som å sakta i hännar, å sakta i hännar.

9. En kan inte se folk längre än de bannera.

10. Då, som å spumet i brön, ditter där.

11. Då gav inte å inbilla böner, att käven lägger ägg.

12. Ta han du få å luspa mor än smäller.

13. En kan inte plaska halv å en kräbeck.

14. Den, som fått knugan å marbror, behövor inte mor.

15. Då syn å ge lagans barn brö.

16. När då regnar välling har slackarn inga ske.

17. Mayee bli före måtte åu ögas.

18. Sultne maye gör du go klock.

19. Den, som fått skam å böte, får kon i laue.

20. Tule böller den som håller den den som flår.

21. Bättar go hem du bede brö åu lag man.

22. Åtare å kamare syus engoufing, fö.

23. Den skam fått klöra på slappsmitt garaa. + brev
av. 28-2-18. Forts.

(18 sid)

1400

Ordspråk.

uppskrivet av fröken Hilda Andersson Algårdsbacka, Hössåker, Lindesberg
Västlands län. — Jan. 1918.

2.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1. Då ins gott å veta, var haren har sin gång.
2. När mossen är nälte är mycket bråbok. (mossa = röltan)
3. Döli levia, som inte springer må förska bidda.
4. Man ska inte skräda hon efter hären.
5. Bättre ta ett skiford än försälla se.
6. Var du orkad över hem, orkar du la över kungen.
7. Då är inte bättre för ål än för en fisk.
8. Kommunen (~~börs~~ fiskan) är aldrig ledia sorg.
9. Den hun, du ska möta fe skogs, drifte inte många ros.
10. Prästen är han tjänar fört minnen.
11. När galna humma få keret skinne, krysser di in.
12. Hennes är herra stänga aldrig döra.
13. Röven bider inte nära ulla (lyan).
14. En ska inte bösa för oköps fä.
15. Då gav du skara brea komme ur andras lär.
16. ~~Då~~ Dål friare få vanu å dresska fördi se om han kommer igen.
17. Den tös, som inte kan slå en knut på en mörabräcka (en leder bräd, som sätts mellan mälkvaran och skalat) är inte värld å gefla.
18. Bättre bråbok än pälös.
19. Då bättre la skan ån skamma.
20. Sämta fört å i portgången.
21. Sina säs å fylla förläders ska en inte författa.

Uppskrivet av Odd Thyri, Söllinge, Idala. — Söllinge s: m Fjärås härad, Västlands län.
— Jan. 1918.

22. Då ins svärd å skila, när kova å full.
23. Je mor eu för å skiten je mor bekharst.
24. Allt, som å leder å västerl mer än mader.
25. Den å la inte alldi hars, som har varit där da store han skedet.
26. En kan int. begåra mer än tre marker baly å en bråbook.
27. Smöja bjälpu omde så vore på en gammat länsman.
28. Om barna å fyra å fyra, så å poppa ändå allti ålsl.
29. Då ins lett som granna byber hästa.
30. Då ins bråbok må litsalor sa långt folk lever.
31. En ska inte bösa för oburst fä.

1400

3.

Ordspråk.

Uppförförts av L. E. Jansson, Valda, Kungsbacka, Valda s:n Hallands härad
Omkr. 1905.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

6. Du röbar de jag hiter men äbu de jag skilar.
7. När skiben färs får öka hängren ve hjula.
8. Här rörenhet son kommodt fa launtes mā.
9. Käru källe va liure mjölkor.
10. Den som ger sig i lek ska hålla struk.
11. Fugge å padd för kalben e megez så länge kompen väger eft pend.
12. Den kvalor va kosa mjölkor, med ko spännet id mjöka.
13. En kar ska stå ve sina ord å en körning ve diua påsa.
14. Då ä inte gull allt som glimmar.
15. Den som inta äber sig mätkor, sleekar sig inta.
16. Å barn å ställa får du höra danninga.
17. Ingel ond elan' et har måt gott mässj.
18. Kommer da, kommer ja.
19. För möcke å för lite skämmes allt.
20. Den eue höken huggar inta ut ögat på den andres.
21. Låra så länge du lode å stryk så länge du läv.
22. En köper ena grisen i söckor.
23. Små gryster har dock prös.
24. Å skatten blir en riss men inta rik.
25. Ingen bror i konkspel.
26. Då har varit i söck innan då kom i pass.
27. Sæule bogga ha stiva horn.
28. En får inta va så galen eftur fläsk så du blickes örona å svina.
29. Ju mör du slänger din katt på rompsee, ju mer däbbar han oppen.
30. När en skickas hem he bys får du själva gå effor.
31. Då kalben e borre dansar röllera på bordet.
32. Var å du e herra över din ståckare.
33. dikta baru leta båst.
34. Varska slava va om inta i guyla?
35. När di komme se väldet, så poser di.
36. När kribba e kom, så biss hästa.
37. Mayee blir fortare mätter än ögal.
38. I de lugnaste veflust gäv den mästa festken.
39. Här hör inta försent, som ble hängder ve ljus.
40. Den, som inta spassar på när mat å skryg vankor, får vara udan.

Forts.

1400

4.

Ordspråk.

(Uppdruckat av L.E. Jansson (25:e) Norrby-Vallda. Tällda 1:n. Fjärde härad)
Hallands län - Omkr. 1905

1. Ur vägna forpa! För kommar böner.
2. En su ble la kila fort måtta som en en.
3. Då va iute fell å dupsa balgen i.
4. Töa skinnar få iute rehärra i samma pase, utan att en kwyder om mittan.
5. Måtta maye dansar man iute röa kröja. (Töa på stället hade gett e falli-
tos e röa kröja, för han skulle dansa, men fick nämnda ordspåk (sic, hon)

(Uppdruckat av Gideon Lindgren, Riddarkulla, Norrby-Vallda. Tällda 8:n
åre härad), Hallands län. - Jan 1918.

106. Då vell nätter be å kiva sig i röva nä.
107. Han' le kocklas, fåvla gala.
108. Går leoppar inga lågvalta hön.
109. Där finns fler brogeta huma än prästens.
110. Alla svin e svarte i mörkret.
111. Den kämmer böst var skon blåmuss, som borén.
112. En ska ljuge längt å snall så då gav i folk.
113. En ska sätta svaga (svaja) aet, som är löst (ludet).
114. Frasens kommer lika fort som frasens.
115. Den, som iute har' se å göra, får ha' se å göra.
116. Körka ska sätta mitt i byg.
117. Styren å grönig.
118. Var å en å handa på sin stonga (godselsstad).
119. När då rågar på den rige, drybrik på den fattie.
120. Då han stora skepp sylab Skull änn e valingsbötta.
121. En kan gomma allt be de blir null å hör ba de blir gull.
122. Då flygo lega stekla sparvor i munnen på en.

(Uppdruckat av Legeborg Hellberg, Hanhals, Fins Bocka, Hanhals 4:n
åre härad). Hallands län - Dec 1917.

123. Den late å den fede han aleti out å hiedo
124. Den late förbär soj huelre än han gör hvå gängor.
125. Nya kvastar soja bääb.
126. Vär en klava för en la ke.

Ordspråk

Upphovskodt av Carl Isberg, Åre st. Östersunda S:m Fjärd h: d.
Gällande län - Dec. 1917.

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

27. Somens mārr å skomakares häring få ofta gå barfotta.
28. Många humma å hares dö.
29. Hoppas då basta å fro då värska så blir du aldrig bedragen.
30. I frukt på bröf får du äde lempa.
31. Pore kär hjälps ej sjölo å skit behöver ingen hjälps.
32. Döva hund & hålla hand.
33. Den som iups har vara på slivven får aldrig datera.
34. Ju längre du lever ju lejare blir du.
35. Om du skickar lu so fe Rom så är lu o so mār ho kom.
36. Prästbassöckor är bolltolös.
37. Skräddare å skomakare å sene å ljugare å bedragare alla tre.
38. Stort snyggt å inget lyde. Större skarp å komma nässolös fram.
39. Fett flask å foga ord fastna iups i halsen.

Upphovskodt av Gunnar Heberg Kungsbacka. Haukås S:m Fjärd h: d.
Gällande län - Jan. 1918.

40. Då start som flask mār fröslor är åb.
41. En ska läba arbetar läncka annan.
42. Den som kommer förs i söcken kommer död ut.
43. Man ska rätta mene efter mässöder.
44. En kan lika gärna önska ej en skuta som en båb + en får lika möt åb.
45. Ju längre fram på den je grannare folk.
46. Nöte smöret varer skebet hode iups kattora fåttat.
47. Å en smutsig nöre blir du fet mule.

1400

Ordsöv.

6.

Uppförfattad av L. E. Jansson (Eds. fe) Norby-Tälta, Täld s:n
järo h:il (Västlands län). Omkr 1905.

UNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sädda å di, sa kuskdu om lusa.

Här å platt så fler, sa slaklarn rävde i karalen.

Då ha vi noch hab käning å, sa han, som hadde eu kappe lus i skjorta.

Tee eu ha måt, fåv du och kännas ve udgeller, sa han, som ic eu skäppa i måtts.

Nu å då noch prässal, sa skräddar brände upp lyget.

En å en, sa skam, när han rävda munka.

Då passar bra, sa ljunne om helsjäret.

På vinner, sa kärunga förded ut kabben.

När då å gjord, bå å dä glömt, sa kärunga om malvbardsgångew.

Då å polig dår folk söget, sa kärunga, när fogden kom i prästa.

Då va skit, sa Sköts geck eu kalle fall fe frukost.

Jä seder la iväjen, sa han, som sad på skampallen.

Nu reser vi, sa gesällen, när han geck.

Då röd å höra, sa han, som va stedlörs.

Kärhken drar, sa bonnu kossste märra i ämrow.

Då blir la uted å, iuno ja kommer själ, sa han, som skulle häugas.

Då kommer la igen, sa bonnu ga doa flask.

Jä kommer la igen, sa kärunga färde mä kvarnavingen.

Nu har viit för keda hämar, sa gubben fläddde kälte.

Nu bagibru ja schäsm, sa gubben, åtke i mulskoba.

Nu å dä ude, sa pigan pissa i sålet.

Då deli förg, sa mälare slät på vaggan.

Tugen röddu han, sa han, som sprang för hanu.

Så val mids länges, sa han, som kom te värssas (världens) ämre.

Jä hade aldrí lat Hans, om dä inte varl för eu gammal plägges skull, sa tosa hade brölop.

Om du å bekou å krekou å kau åba til, ska du få komma hem te möj
å få gött, sa bonnu te drängen, som han skulle lija.

Då duvor int, sa han, som slags mä skoggen.

Då va den förste, sa skam kasta läusman öres gärsgröns.

Nu å dä udvisslas, sa han, som skar läba å se.

Då va inte min skull, sa gubben, när kärunga dö i barusäng.

Då möb, sa mörreku, när kvarustoua falt på fåa

Då brätta inga hast, sa skomagaren ål Vällinga mä sula.

(Tå)! sa gubben, när han harva mä kärunga.

Då hade ingeung på ss, sa tosa geck dä matkua buren.

1400

7.

Ordsås.

Uppslagande av L. E. Jansson (Ed. K.) Norby-Tälde. Valda s.m.
järo h.d. (fallands läne).

UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5. Då blir inte gott inna allt då omna kommer ner, sa kärunga ramla å laget.
6. Då va gold, då va du mil te bunn (bottna), sa Hopper fick en halv.
7. Då va röd skickal, sa Hopper, när skomagare snot sei i munnen påu.
8. Då så gott göra ål på lu gang, sa drängen, åt alle måla på dnu i ell.
9. Inga örter, sa kalven blå ut köls julaaffa.
10. Nå å dä gjort, sa han, som försvarde.
11. Då va störtats min kar skulliga å sjahöd, sa kärunga, när gubbene begrovs.
12. Så se ecke hur han kom, sa Salla Tällia om den helige ande.
13. Tack för i fjol, sa liggaren kom igem andre dnu.
14. Då långt ded, sa kärunga pekta på mäuse.
15. Då dnu, så suickar la spega i lemmun.
16. Då inta väl å vara rålöse, sa kärunga öste upp välliuga mä slabatsu.
17. Då gott å få nåt, sa spelman om Örfilew.
18. Ta ska du göra, när du blir kringräude, sa fösa halsa pojken.
19. Släcka gå å årsas li från den hiden på året kommer), sa han, som åkte på före i barfoss.
20. Nå å inne, sa han, som salte pläder i duon.
21. Ja tanka göra väl, sa pia pissa på sölta.
22. Då kommer la iger, sa bonnu, sket i höt.
23. Inte alla kommer ja, men när ja kommer, kommer ja som en djäkel, sa kärunga geck te nattvarden.
24. Då va ratto ulla, sa skau, när han klöpt katten.
25. En har te bli bengliva för dä, sa han, som lå på sträckeback.
26. Ja meuar skau å i gräss, sa ~~skau~~^{Kärunga} sätts ännue i nättbuskew.
27. Då bar la skult, sa skau, om böndan.
28. Ju står ja, sa Hårringsu, när koa hade lu fod i var lemmun.
29. Släcka ska faras, sa lars på Boeken, slo på locket.
30. Ja ska kämna äller, sa bonnu, när dä brände i håret.
31. Då va korabag dä, sa han som snot kärunga mä ellånga.
32. Då gott å få litreut på, sa kärungen vrängde Därken julaaffa.
33. Så ska du la dom, sa bonnu Skryp lisa mä hovläuya.
34. Då går bord i frälsee, sa Johaneses ve dit om julostan.
35. Då va flora munnen, sa han, som hade tre habba på se i köka.
36. Ja ger mä gör hanu, sa kärunga, Örfile uppf pojken.

Ordför. 1400

8.

Upphovskratt av E. Jansson (Eds. k.) Norrby-Valla. Tällda s:n, fjärde härd
Vallaids läv. - Omkr. 1905.

UNIVERSITETETS
FOLKBIBLIOTEK

1. Då läder, så bonnus, när han drar upp i klavens.
2. Tia läker alla där, så spistar om du söndris halvbacka.
3. Nu lockar må slätta, så bonnus väntade sibevanet där före julenaffa.
4. Damara förs, så slaktare skick soa.
5. Då ständer framför, så bonnus ga kva den sista vancelen julenaffa.
6. Sjöfolk lever, så hamnbusen rävula i kanalen.
7. Då va ett arena bra pass för våra katter, så pojken, när gärdet brände.
8. Då är gott, då ble å nau gång, så kärunga, fiske gubben.
9. Då va jämf skägg, så berberan kalle katten.
10. Då va mör slätt, så skam tillte i bibelen.
11. Nu gav de sista, så gubben, när skitbunt brände.
12. När då är slut, så har själje, så gubben, gick ifrån gärv.
13. Mera lura, så murar det i kökta å sot.
14. Då gick som de va skördat, så pojken vrängde skimbyxor (en gymnasisk lek)
15. Nu gav ja han så Torsdunder fott i Hammarby.
16. Då råvusa magen, så lösa fack tillvagnar.
17. Då va en härlig kare, så grills i hund, när märsstängora gick över bol.
18. Då rikligt satsa mig, så Björje Kollberg, när då gick i börra.
19. Då kan du boda nu cir spig, så bonnus körde rompan å kalven.
20. Ja han inte såvel så gott i här, så morar han hade bestadt arbetsplats.
21. Ti ska hoppas dä båt, så kärunga rävula i brunnen.
22. Då gott å få dett sig, så skomagaren, gick ifrån torla å bord.
23. Då röd blörra, som rinner ur näsa i nuk, så kärunga, tåte du röra rinner.
24. Då ens goda stämmer inte då andra, så kärunga, svart set i gröbadufopet.
25. Ja ble lika fort matte som di andra, så kärungas åt må steva.
26. Ja hämmerla so stöss, så skam, när han åtte på harva.
27. Hade mi första köring lever, hade jo aldrig gill om mig, så gubben hade bröllop.
28. Då va hars enot hant, så kärunga buffas må baggen.
29. Då fara, som goret, så pojken flängde örnen å faran.
30. Hela väla läker, så pojken, när mora begrodd.
31. Då gör gott vo våra böner, så pojken, när då regna i Nostjön.
32. Må förgott, så pojken fischa med sin.
33. Ta då inte min, så han, som gick igångom borbrötter.
34. Då ska lätta fast! Då ska lätta på, så gubben, när kärunga drog mäl (lög på sitt yttre).
35. Då har sig, så pojken om Skrikarn.

Ödsså 1400

9.

Uppförfattad av Carl Asberg Åre Sh:n, Örnsköldsvik, S:m Fjär h:ld, Hallands län
- Jan 1918.

13. Ja svettas svärliga, sa kocken, när du mördar manu.
14. Här är plats för fler, sa köringar, när ho hopps i ån.
15. Då får vi gå med förtal förbi, sa köringsen, när ho läste i bibles.
16. Vare de gär, sa han, som rävle utför trapporna.
17. Då han földe hem för de pojken, när han sätts skumhätta på far sin.
18. Nu böjer spektaklet, sa han, som pistla köringor.
19. Då ve presset för rättara, sa bonan när gäru brände.
20. Släkta s vörst, sa röven om di röa lunna.
21. Bättre brölos än kålös, sa köringsen lärka lågleguan mā katten.
22. Då längt å kaja dig, sa köringa tilla på mässan.
23. Sång å di, då biggor om lesa, när han fick kvå i ryba.
24. Då hästa kvalita, sa hauarn, när han fann lesa i aktörer.
25. För ekor ja å häus, sa papegojan, när katten loga.
26. Komma dej sa komma dej inre, komma dej inre så komma dej, sa bonan
där han gick å siddes åter (han döllt på grannens duvor)
27. Då vore god vinnar valla vämma sig se ja ska gå sabaggs, sa köringa, som va
ude i så svårar modicum.
28. Då synu om dom, som ska haunna se var da, sa köringa som redts upp häret var
julafte.
29. Hid ska vi alla, om vi få leva å ha hälsan, sa köringa, geck på körkegården
uppförfattad av Carl Asberg Åre Sh:n, Örnsköldsvik, S:m Fjär h:ld, Hallands län - Jan 1918

30. Inde något, sa han, som åt upp en holltöna potatis å en fjärleung sell.
31. Då gav he föred sa han som stöyddes i sås.
32. Då gav till omkring, sa han som äkte på kramstaino.
33. Då månej som må forslaggen: ja har svävat över alla vackra blom
men å slägt mer i a koråga, sa fräbon där efter broleppet.
34. Strösk på dej Potber så fara gå må å tagga i knöre, sa fräwara - Noviss
35. Plekta framför sels, sa han, som re ihell mor sin.
36. Då he skita i, sa köringa, när ho fack poth i gulklepp.
37. För he vi äggel, sa gubben, när hönor skel.
38. Nu å gräset förbannat, sa köringa när ho lärka sig i röra mā rävles
39. Ja skiter i doppelsedjur å görat he o kaga, sa fölläningesa (finn
finnar från grannen och hönor, Färlanda.)

Ordsö. 1400

Uppbskrivet av Gunnar Helsing, Kungsbacka. - (Kuhals) i Fjärös bild
aldrund läu - Jan. 1918.

UNIVERSITETETS

POLKOMMUNESARKIV

30. Då va fina mänschelör, sa följeven om hundklöv.
31. Nu sjunger vi 55 som dom bo för kalla-voss-gubbe. — Ordsö i blodet, uppkommit efter den begravning däreman sjöng 55 förlit.
32. Dö knygar i brios, sa liggade nära han sked.
33. Där he vi äggde sa bonnus sked i biöd.
34. Den, som boro hata fåll lagt so, sa laddmenen, sad på sängastocken.
35. Närne blir de lock eller regn eller också står då son dä sikt, se Svante Pettersson späddes väder.
36. Skräck på dig Pettersson, så får du följa mā fr Möludal å Segga.
37. Frä ska den finna givisso, sa dotter, slo skräddaren i armbikte mā smeu.
38. Formner du den vägen, sa skräddaren, när huss kom genom knapphållet.
39. duer (lyger) du inta nu, sa Åtias på Sjuvar.
40. Samma å röstat å svart revet, sa kärunga när hon röstat är
41. Ja ja, i ja, sa kärunga om si enda gäs.
42. Ja tycker just ja sas min vida mäte, sa bliue Petter
43. Nibe soll, sa Thabsson, nära han fölla kärunga.
44. Ja mā närvu, sa Slrävvu.

1400

11.

Ordspråkslikuande talesätt

oppskrivet av L. E. Jansson (Edd. te) Norrby-Valla, Tälta S:n Fjärdh: id. (Tälta blå -Allegför) 1985.

Då geck som leu på fjäradsjaka.

Att i vare, då främme slyga la-

Vi få vare gläd, som lever. Här å många son iude å födda äw.

Då är svårt å höra leu koste, som inga brott har.

Då är däud som även i kyrkay

Här å eu som iude å föddes i försala.

Han har inte däusad på rosor.

Föst min mun fara socker.

Han kom ur aska i ellan.

Han växer näsa öster vinneee.

Då va så pes som en flusvinge.

Brysta de lagom.

Han smäll som en orme.

Där hanuel, sa Dalle-Böre.

Här ska i häma, sa Karl Astur.

(her många å nie, sa Bråow.

Klämmen i led, sa Vällber

Klämmen, sa Kläppen.

Så är när en ente har sexual åtta åttan framförmed de mor.

oppskrivet av Carl Alberg, Åta S:n Fjärdh: id, Tälta blå Jan-18

Pedala är aldrigsmässe, när dej klöppa dinua.

Då gav, som när skam bo gamla huvu. (gåv knick)

Märra å son öda i dön.

Han förfälv sig på då som mörre på sysbjärna.

Fattbörnen är svärer å dölja.

Snujsass å huvvalpa ska ha sbyg, var eu ser dom. Har di inte gjort nät out, häubodigörel.

Allting bryter både hängar å brö.

Pedala må lögna för kostan.

Tja å orreer i gransk å da å rossala.

Nu å då sles ma jula å do grauna bros.

Teck dej fack Barkarus kall hos han svult ihjal.

Illiing har en ämme, korvou den har två. Pamkaka den har ingeo, men den har slub ända.

Ho går på som e liku koc hem på en svartbar.

1400

Ordspråkslitauð folkesöld.

12

uppskrivna av Carl Asberg, Åsa Adm. Örevalda S:n Fjärh h:d
allaud läue - jare 1918.

3. Hau á dā fulla má bune, som förla á fulla má bönnor.
4. Dlu ser ud som han hade soll á salja á ikti fecke soll.
5. Dā á sekret som brö i bagarboe.
6. Dā väew auför som kornupan.
7. Dā á kumbla hästa da grön.
8. Dā á egglo i móscu.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

uppskrivna av Gunnar Asberg, Kungsbocka, Haukals S:n Fjärh h:d, (Hällesöd)
jar 1918.

9. La i heila dverka livet, dā á ju fare ja ó mor á dägsvingen.
10. Trus va vár hán á bora här á leegu.
11. Dse á hau iue mera slötk so sáu soa so äpplaäckew.
12. Te busse när röven gal.
13. Nu á flästet slötk.
14. Dā kau iste lu ske á däffa de ó vänta på.
15. Hau á stor á hög i hättan som dävste kungen.
16. Dā lyser som ee fald i lu horonykta.
17. Dā gav som när farar brask i månaskinef.
18. Dā gav som när do blime släss.
19. Deuté iue snör i brenn. (Hau är inte så god som han ser ut)
20. Så - ska nu ögget lära leonaw á vörpa.
21. Då gott ó ha lite ó yesta på Söndemörar, för lu blir då grana ó ren om hämmera.
22. Här i sett me flyga.
23. Prossesse má da stora á som passa inot vrurus; lu får att hiba på te.
24. Möggas skel iue mer áu lu gäng, för då sprack röva.
25. Om lu regar si på Sylvester Ta beläffet kuli mer på de året
26. Här blir du åtter som laokara på en katt.
27. Då slynger reuet som eu pålsarne.

1400

f.

13.

Ordspråk och ordstavar från Vända, Fjäre härad, Hallands län.

Antecknat (ur en egen Samling 1878) den 18 feb. 1918 av R.H. Pettersson

På riksspråket och del gällande Vända målet.

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Målets Grundbeteckning.

De s.k. äppna vokalljusen undanstridas, de slutna icke.
 a motsvarar landsmålsalfabetets a, ö = o, u = u, å = Φ, ā = æ, ö = ø, e = ε.
 a motsvarar landsmålsalfabetets al, o = ø, u = εl, å = œ, ā = œœ, ö = ø, e = ε,

i = ɔ, y = y.

Ske-, tje- och angljudet betecknas som i resp., l är det sekundärleks s.k. förehel-ljuset,
 w är engelskt w. För dubbelling av konsonanter i resp. supradentalerna betecknas icke.

Ordspråk

1. Den som glädjer av ostun följar ofta få vassle.
2. Kullan (den hornlösa hon) får aldrig några horn.
3. När ställer är ute får handländen förfjänt.
4. Den begräder ej guld som aldrig guld har haft.
5. Fät maten hålla munnen tynt.
6. Ju mer man får, ju mer vill man ha.
7. Den är icke lättare den som håller (i benet) än den som flår (det).
8. När det regnar på de rika, dryper det på de fattiga.
9. Den unga i syskonkretsen har alltid lycka.
10. Det är icke bra taga på hyllen.
11. Något snött är ej lett (fatt).
12. Det regnar välling, har den fattige ingen sked.

Olsög (orsög).

1. Den som gräss åd ostun följer ofta få vallie.
2. Kalla får aldrig nä horn.
3. När ställa är ute får hanlarn förfjänt.
4. Den grädde inte gull som aldrig gull har haft.
5. Då maden fäcka munnen.
6. Tess mäjr en får, tess mäjr vell en hä.
7. Den är icke hättar den som håller än den som flår.
8. När då rägnar på di rige, dryper det på di fattie.
9. Askfisen har alibi locka.
10. Då är åtta på hylla.
11. Sette snött är icke lett.
12. När då rägnar välling, har starkam inga ski.

1400 LUND'S UNIVERSITET'S

13. Fanningen är hård att höra.
14. Den som är sagt (antänd) skall vara sagt.
15. Han är född på ny och nedan och har en fastmå var han är.
16. Den som har försikt nätning, han ved vete magnting.
17. En flygande kraka far något, men en sittande far intet.
18. Den som ofta är ute och vrakar får alltid veta något.
19. Han kom icke förr sedan som hängde sig vid ljus.
20. Den som gör mäst man att andas, blets den störste narren följs.
21. Sätt dig, så gärna som du sitter, så far du ja innan du går.
22. Det är ej bätt att stoppa den som gärna illa hoppa med.
23. Om jorden är aldrig en glödande, så far man gå på den.
24. Allting har en anda (och kronten den har två och prunkkaken den har ingen, men tar slut ändå).
25. Larvan (gaskig flicka) hör gifta larvan.
26. Den som har det som klingar får det som springer.
27. När galna katter får rivet skinne gå de nog hem igen.
28. Katter biter med ro än mycket med oro.
29. Rata gör väl an, men att åta ost är ingen tan är icke.
30. För bättre och för mycket skämmer allt.
31. Lagom pälsta är bäst.
32. Det är bättre att taga ett skynford än dess räga mer än man förmår.
33. Den som har en stor mun får ha en liten rygg.
13. Fanninga är svare att höra.
14. Då sum är sagt, ska våra sagt.
15. Han är född på ny och nedan och fastmå var han är.
16. Den sum har fär sagt näting väjd äck näting.
17. En flugne kraka far näst, man är seddane far inget.
18. Den sum oftast är vole är vankar får allti vidda näst.
19. Han som inte far sjut sum hängde på ve ljus.
20. Den sum gör mäst narr ad andas, blets den störste narren följe.
21. Sätt dä så gärna sum du sitter, så far du ja ännu du går.
22. Då a intet gjöt å etappen den sum gärna vell må i häxsa.
23. Om jola är aldrig en glödane, så far-n gå på-a.
24. Gulting har en ännu ad kurven den har två ä parmekaga har ingen, man den tar slutt ändå.
25. Larva getter farva.
26. Den sum har då sum klinger fär-a då sum springer.
27. När garna katter får revet skinne far di hem igen.
28. Då a bätter lit må ro än mot må oro.
29. Prata gör la an man är adas och är ingen ha dä är vire.
30. För lit å far mot skämmer allt.
31. Lagom pälsta är bäst.
32. Dä a bätter å ta ett skedal än färvaga dä.
33. Den sum har en stora mun får ha en liten rygg.

34. Den som intes lyder far eh mor
fär lyda pipor eh trummor.
35. Det är därför du föckomma, att
du varit back i gärning sedan.
36. Den som väntar grisselstaden för eih,
fär skrappa efter horn att sk.
37. Den som saper sådabingen för eih,
fär ont efter åtsäde.
38. Springa ut på, springa ut skördad
Den som har dåligt minne,
39. Går ha goda ben.
40. Den som plucker (sm en hön) kan
gärna gala.
41. Den som viskar han sjunger
42. Den som sjunger då han lägger
sig, fär gråta då han stiger upp.
43. Upphöj klar himmel kommer mulen
åter.
44. Den som gärna vill sjunga, fär alltö
nägt att sjunga om.
45. Många fjärilar omå betyder sun-
nanind, men fä ut åtta betyder
norden.
46. Den samma som väntar han härlig.
47. Den som naras till åtta vakt, fär
nojas till att hängas.
48. Omedelbarhet är Natt.
49. Den som lyssnar till var man vid,
kommer att åta sig illa.
50. Den som görmer till natten
görmer till katten.
51. Den som går i lekstuga fär
och gå i leken.
52. Den ote man driver i skogen,
tar ej många napp.
53. Självgjort är val gjord, om det
är aldrig så illa gjord.
54. Det som man ej för stor frånger
fär veta läder att nytt, fär man
veta för intes, då sles de gammat.
34. Den som inte lyser far å mor
fär lyxa pihet å trummar.
35. Då är bättre å växa förevar
än ätersmar.
36. Den som räjsas dyngar fär väl
fär skraka åtter horn te å sä.
37. Den som sarker sådabingen fär väl
fär ont åtter sågros.
38. Springa å sä, springa å skördad.
39. Den som har dåligt minne fär
ha gva häjn.
40. Den som felsocker han gärne
gala.
41. Den som viskar han sjunger.
42. Den som sjunger när han lägger
sä fär skrila när han står upp.
43. Kudduklara kommer skedden igen.
44. Den som gärna vell sjunga fär anti
näget te visa.
45. Många fjärilar å omå betyder anti
sönnarvin, man fä å clora betyder
altes nola.
46. Den samma som väntar han blöder.
47. Den som naras te å stöla,
fär nojas te å hängas.
48. Oskyldt å båd.
49. Den som lyssnar te allmendr och
kommer illa te å itai.
50. Den som görmer te natte
han görmer te katten.
51. Den som går på leg
fär hålla streg.
52. Den åksén en driver åd skogen
han tar inte många napp.
53. Självgjort å val gjort, om det är aldrig
gå illa gjort.
54. Då sum en inte fär en sänga fär
vedda då då å nytt, fär en vedda
fär inte när då å gammalt.

55. Man får mer förgoda ord
än fört stora förrångar.
56. Väga, vinna, tappa han.
57. Vilja och icke få, klipper man
icke da.
58. När man talar om fröslöd är
det i förflygning.
59. När mäster är maled i njället
frukt.
60. Vad en liden quista han hör-
er stor ord, vad en liket ord han
hör en stor fräcka.
61. Måttan är svår att räkna.
62. Så måndagen är brant, blir
veckan bländar.
63. Siften är örligt, men du hälla
det är blörrigt.
64. Den som hör galet ifrån galen.
65. En annan är så god som en
annan.
66. Skräckskommer aldrig till vila.
67. När vred är sagt, kan häften
vara gjort.
68. Rik du lön och en ord komma
gör var mans ögon att rinna.
69. Den som äter sig sparangmätt för
ganger om dagen har icke
mjekken hälsa.
70. Knäcklippta naglar och söndegam-
mat har rattna eckor i kyckesgördan.
71. Efter en stor sparare kommer en
stor förödare.
72. Så länge pannan sjunder på bordet
får herringen picka mannen.
73. Nya skräckar löpn aldrig rent,
men när de bli gamla snubbla
de också.
74. Det är hand förfund och lilla
pårs hund.

55. En far major får gva al-
änj får stora förrångar.
56. Väga, vinna, tappa han.
57. Vello är inte få, lepper-n
inte da.
58. När en talar om fröslöd
är da i förflytta.
59. När mätsa är matte å njont
fragt.
60. Å e kida quista han hör en store
ell, å ett lides ol e store fräcka.
61. Måda å sparsa är räga.
62. Så mandan är brant, blir
vega bländar.
63. Låven är äli, men hädden var
sväli.
64. Den sum hör gart, så fören
gart.
65. En är å så gav sum en an-
66. Ila kommer aldrig till vila.
67. När ont å sagt. ska hållan
vara gjort.
68. Rög å dog å e one komma gör
var mans ögon te å rinna.
69. Den sum sparanger så tre gånger
om dan har inte möga halsa.
70. Knäckklöpta nägler å söndegam-
mat har rattnar inte i kyckern.
71. Åter en fali sparare kommer en
fali före.
72. Så länge panna frögar på bord
får herringe picka mannen.
73. Nya sopta salta allti rent, man när
di ble gamla snubbla di mä.
74. Så å hunn på hunn å lilla Pärs
hunn.

1400

75. Fredagen är idag med sitt
värde.
76. Fredagen är ~~värre~~, samre eller
värre
77. Det är tids nog att lyfta på hatten,
då herrn är i dörren.
78. Gätta hur många kärlekar jag
har i min påse, så skall
du få alla dig.
79. Det vinner mykhet inviden, då
mjälchna rövar.
80. Tjuga är beräknat, tjugöde är
gott bjudan.
81. Den som aldrig mädelit ^{över}
sädet.
82. Då är inte te att tala om den åno
som fall ifjäl.
83. April åno är så gott som föro-
gördel, där den icke kommer.
75. Fredan är i vår må sett
vår.
76. Fredan är härre, samre
eller värre.
77. Då är tids röka att lätta på hatten
när haren är i dörren.
78. Gätta hur många kärlekar jag har
i min påse, skäst-e ja till alle dig.
79. Då vinner mot vann när
mjälchnam läver.
80. Tjuga är beräknat, tjugöde är
förböt.
81. Den som aldrig mädelit ^{över}
sädet.
82. Då är inte te att tala om den åno
som fall ifjäl.
83. April åno är så gatt som farago
där då inte kommer.

Ordsföare.

- Det känner jag ej, sade figgarn, dö hunden hittunum i fräckhet.
- Rutter är snart rivot, sade häringen, då han nu örat av sig.
- Ja, ja, sade lomden, då de här sade på honom.
- Sjutton väge vilket, sade staten.
- Han sade så smeden och så smidde han sju och så slog han end slag och så lycknade han.
- Det ser man intill bönder, att raven lägger ägg i gamla traskor.
- Kör i vind tyckte pojken.
- Det är icke godt att veta var haren har sin gång, sade häringen, då han lade snara i ugnew.
- Sådans ärde, sade figgarna om lössen, då han fick näven full av torr.
- Härom, sade gubben, då han harrade med häringen.
- Sugd mor, sade han som sats ihjäl katten.
- Vallen är galen, sade gaster.
- Du är icke mer att ta, sade ljuren, då han tog dörren.
- Nu läger jag, sade han, som in geändring vidde.
- Jag lyckas jag för min hustru, sade Blådeborg.
- Liket har jag, men rent ill jag ha det, sade häringen, när han hukade ut sätte katten, där honan hade töcknat.
- Det är bra som ded är, sade han som hade eld i härd.
- Det är godt att ha mat ut fö mat, orka att bli mätt, sade han på kläppen.

1. Då känner ja inte sa figgarn när hunan bed-en i fräckhet.
2. Röt å snart rivot sa häringen, när han nu örat å så.
3. Ja, ja, sa bonnen, när di halsar på-n.
4. Sjutton vägne veked, sa staten.
5. Han så sätta smeden och så smidde-n, och så slo-n ett slaw å så lyckde-n.
6. Då kan en iklädd lommer alle raven lägger ägg i gamla trasko.
7. Skör i viva! tyckte pojken.
8. Då är inte gätt å vidda var haren har sin gång, sa häringen, när han la snara i omu.
9. Sädda är di, sa figgarn om lusa, när han feck näven full å torr.
10. Härom, sa galben, när han harrar mä häringen.
11. Ingår murr, sa han dum sot ihjäl katten.
12. Hällen är garn, sa gaster.
13. Då är inte möjt å ta, sa ljuren, när han tog dörren.
14. Nu fier ja, sa han dum ingenting verste.
15. Ja töcker ja säjr mi hustru, sa Blådeborg.
16. Liket har ja, man rajns vell ja hat, sa häringen, när han haga å sätte kaga där hona hadde sköt.
17. Då är bra dum då är, sa han dum hade eu i härt.
18. Då är gätt å ha mad å få mad orka äda å bli mätt, sa han på kläppen.